

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра фінансів, обліку і аудиту

**Бухгалтерський облік, оцінка запасів та удосконалення контролю їх
раціонального використання (на прикладі структурного підрозділу)**

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ. 300.01.02 ПЗ

Розробив студент групи 211-ОАО-Д24
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
(роботу виконано самостійно, відповідно
до принципів академічної доброчесності)

А. Єфанов Єфанов А.М.

Керівник: професор, докт. екон. наук

О.Г. Кірдіна Кірдіна О.Г.

Рецензент: професор, докт. екон. наук

Г.В. Обруч Обруч Г.В.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра фінанси, облік і аудит

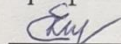
Освітній рівень: магістр

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Облік, аудит і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

завідувачка кафедри,
професор, д-р екон. наук

 О.Г.Кірдіна

«30» вересня 2025 року

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Єфанову Андрію Миколайовичу

1 Тема «Бухгалтерський облік, оцінка запасів та удосконалення контролю їх раціонального використання (на прикладі структурного підрозділу)»

керівник Кірдіна Олена Григорівна, професор, д-р екон. наук

затверджено розпорядженням по економічному факультету «27» лютого 2025 року №61/25.

2 Строк подання студентом закінченої роботи «10» січня 2026 року.

3 Вихідні дані: підібрати законодавчі акти і нормативні документи з теми кваліфікаційної роботи; вивчити і узагальнити монографічну, наукову, навчальну літературу щодо теми дипломної роботи; ознайомитися і підібрати сучасні публікації з теми роботи в наукових журналах й інших періодичних виданнях; зібрати, узагальнити, проаналізувати фінансову, статистичну, економічну інформацію про об'єкт дослідження для оцінки запасів і вдосконалення контролю їх раціонального використання у службі локомотивного господарства.

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): Теоретико-методичні основи з обліку запасів, фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства. для чого охарактеризувати та дослідити основні показники діяльності. Облік виробничих запасів структурного підрозділу. Оцінка запасів і вдосконалення контролю їх раціонального використання у службі локомотивного господарства.

5 Перелік графічного матеріалу: Визначення виробничих запасів у наукових джерелах, Аналіз активу та пасиву балансу підприємства, Аналіз ліквідності, ділової активності, фінансової стійкості, Аналіз фінансових результатів, рентабельності, Господарські операції з надходження виробничих запасів, із вибуття виробничих запасів, Аналіз структури оборотних активів служби локомотивного господарства, Аналіз показників використання оборотних активів служби локомотивного господарства, Аналіз оцінки впливу показників оборотності на величину оборотних активів в запасах.

6 Дата видачі завдання «30» вересня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Терміни виконання етапів	Примітка
Вибір теми та її затвердження	30.09.2025	
Підбір літератури та статистичних матеріалів	01.10.2025 – 10.10.2025	
Консультація з керівником щодо організації роботи	12.10.2025	
Огляд джерел інформації	13.10.2025 – 20.10.2025	
Написання чернетки першого розділу дипломної роботи	21.10.2025 – 11.11.2025	
Аналітична обробка інформації та написання чернетки другого розділу роботи	12.11.2025 – 30.11.2025	
Обробка матеріалу для написання аналітичних розрахунків третього розділу роботи	1.12.2025 – 30.12.2025	
Передзахист на кафедрі. Кінцеве оформлення роботи	10.01.26	

Студент А. Ефанов Ефанов А.М.

Керівник О.Г. Кірдіна Кірдіна О.Г..

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра включає в себе 15 слайдів презентації, 101 аркуш пояснювальної записки формату А4, що містить 4 рисунки, 19 таблиць, 30 літературних джерел.

Актуальність теми дослідження зумовлюється потребою у вдосконаленні теоретичних і методичних підходів до обліку та контролю виробничих запасів у сучасних умовах господарювання, що має суттєве значення для діяльності залізничного транспорту. Виробничі запаси є одним із основних елементів системи ресурсного забезпечення підприємства, від ефективності управління якими залежить безперервність виробничих процесів.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і контролю виробничих запасів в структурному підрозділі залізничного транспорту.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів удосконалення обліку та контролю виробничих запасів у сучасних умовах господарювання.

Об'єктом дослідження є процес організації бухгалтерського обліку та контролю виробничих запасів в структурному підрозділі залізничного транспорту.

Методи дослідження: аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, групування, економіко-статистичні методи, а також методи порівняння й узагальнення, методи систематизації та класифікації, абстрактно-логічний метод.

Інформаційна основа: для написання роботи використано нормативно-правову базу, економічну літературу, статутні документи та фінансову, податкову, статистичну звітність структурного підрозділу залізничного транспорту. Практична значущість роботи визначається можливістю використання отриманих результатів для удосконалення системи управління запасами, оптимізації витрат і зміцнення фінансової стабільності залізничного транспорту.

Ключові слова: ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ, ОЦІНКА, МЕТОДИ ВИБУТТЯ, КАРТКА СКЛАДСЬКОГО ОБЛІКУ, КОНТРОЛЬ, ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ.

ABSTRACT

The master's qualification work includes 15 presentation slides, 101 sheets of explanatory notes in A4 format, containing 4 figures, 19 tables, 30 literary sources.

The relevance of the research topic is due to the need to improve theoretical and methodological approaches to accounting and control of production stocks in modern business conditions, which is of significant importance for the activities of railway transport. Production stocks are one of the main elements of the enterprise's resource supply system, the smooth operation of production processes depends on the efficiency of their management.

The purpose of the study is to substantiate theoretical provisions and develop practical recommendations for improving the accounting and control of production stocks in the structural unit of railway transport.

The subject of the study is a set of theoretical, methodological and practical aspects of improving the accounting and control of production stocks in modern business conditions.

The object of the study is the process of organizing accounting and control of production stocks in the structural unit of railway transport.

Research methods: analysis and synthesis, induction and deduction, grouping, economic and statistical methods, as well as methods of comparison and generalization, methods of systematization and classification, abstract-logical method.

Information basis: the normative and legal framework, economic literature, statutory documents and financial, tax, statistical reporting of the structural unit of railway transport were used to write the work. The practical significance of the work is determined by the possibility of using the results obtained to improve the inventory management system, optimize costs and strengthen the financial stability of railway transport.

Keywords: PRODUCTION INVENTORIES, ASSESSMENT, PRODUCTION METHODS, WAREHOUSE ACCOUNTING CARD, CONTROL, INVENTORY.

3.3. Шляхи вдосконалення обліку і контролю запасів на залізничному транспорті з метою підвищення ефективності використання запасів	87
Висновки до третього розділу	92
Висновки	94
Перелік використаних джерел	98
Додатки	102

					ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата		7

Перелік використаних джерел

1 Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Текст]: закон України: [офіційний текст: станом на станом на 07.07.2011із змінами внесеними Законом 3614-17 // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - N 9. - ст.63.

2 Порядок економічних взаємовідносин на залізничному транспорті України. [Текст]: Затверджено наказом Укрзалізниці від 03.07.2000 р. № 251-Ц.

3 Порядок розподілу доходних надходжень від основної діяльності залізничного транспорту[Текст]: Затверджено постановою КМУ від 16.02.98 р. № 173.

4 Положення про порядок зарахування надходжень з розподільчих рахунків залізниць і підприємств Укрзалізниці на централізований розподільчий рахунок Укрзалізниці [Текст] : Затверджено наказом Міністерства транспорту України від 16.08.2000 р. № 443.

5 Інструкція про проведення контрольно-ревізійної роботи на залізничному транспорті України [Текст]: наказ Першого заступника міністра транспорту України – Генерального директора Укрзалізниці від 30 червня 1999 р. №196-18 // Реформування бухгалтерського обліку на залізничному транспорті України: Офіційне видання МВ. Макаренко, Ю.М. Цветов [та ін..]-К.: Київський університет економіки і технології транспорту, 2002. -528с.

6 План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Текст]: наказ Міністерства фінансів УкраїниN 291 30.11.99 у редакції наказу Міністерства фінансів України 09.12.2011 N 1591]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

7 Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків від 11 серпня 1994 р. N 69 [Текст]: [наказ Міністерства фінансів України Редакція від 18.11.2011 із змінами, внес. наказом Міністерства фінансів України N 1116 від 08.09.2011]/ - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0202-94/>

8 Інструкція про порядок планування, одержання, використання, контролю за надходженням доходів залізничних станцій від надання додаткових послуг [Текст]/ – Київ: 2000р. 12 ст.

9 Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку окремих господарських операцій в основній діяльності залізничного транспорту, затверджене наказом Укрзалізниці від 31.01.2003 № 29-ЦЗ погоджені МФУ листом від 14.02.2003 №053 -3915.

10 Методичні рекомендації по застосуванню на залізничному транспорті Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджені наказом Укрзалізниці від 30.12.1999. № 379-Ц.

11 Методичні рекомендації по застосуванню на залізничному транспорті Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Укрзалізниці від 22.12.1999. № 362-Ц із змінами та доповненнями.

12 Методичні рекомендації по застосуванню на залізничному транспорті Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затвердженого наказом Укрзалізниці від 03.07.2000 № 254-Ц (зі змінами та доповненнями).

13 Методичні рекомендації про порядок бухгалтерського обліку доходних надходжень, виручки та доходів від перевезень на залізничному транспорті України, затверджені наказом Укрзалізниці від 30.03.2004 №222-ЦЗ.

14 Про перелік робіт (послуг), що належать до основної діяльності залізничного транспорту та порядок розподілу доходних надходжень від основної діяльності залізничного транспорту [Текст]:постанова кабінету міністрів України від 16.02.1998 р. № 173.

15 Реформування бухгалтерського обліку на залізничному транспорті України: Офіційне видання / Наук. ред. М.В.Макаренко, Ю.М.Цветов. — К.: КУЕТТ, 2002. — 528 с.

16 Гольцова СМ. Бухгалтерський облік [Текст]: Навч. Посіб. / С.М. Гольцова, І.Й. Плікус - Суми: Університетська книга, 2006. - 255с.

17 Даньків Й.Я. Бухгалтерський облік у галузях економіки [Текст]: Навч. посіб. / Й.Я. Даньків, М.Р. Лучко, М.Я. Остап'юк - К.: Знання – Прес., 2003. - 206 с.

18 Добровський В.М. Бухгалтерський фінансовий облік в Україні [Текст]: Навч. посіб. /В.М. Добровський, Є.І. Свідерський, М.І. Бондар та інші. – К.: А.С.К., 2009. – 976 с.

19 Економічний аналіз [Текст]: Навч.посіб. – 3-тє вид. без змін / М.А.Болух, В.З Бурчевський, М.І.Горбатов, А.П. Заросило та ін.; за ред..акад.НАНУ, проф.М.Г.Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2007. – 560 с.

20 Запаси: бухгалтерський та податковий облік на підприємствах залізничного транспорту. - Фінансово-правовий огляд, спецвипуск. - К.: Укрзалізниця, 2005. - 56 с.

21 Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н.М. Ткаченко. - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К.: Алерта, 2008. - 925 с.

22 Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. Фінансовий облік: Підручник для студ. вищ. навч. Закл. / Г олов С.Ф. - К.: Лібра, 2005. - 976с.

23 Лишиленко О.В. Бухгалтерський фінансовий облік: Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 528с.

24 Пасічник В. І. Управління економікою експлуатаційної роботи залізниці України [Текст]:навч.посіб./за ред. І. В. Пасічник. – К.:Основа, 2005. – 367с.

25 Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст]: Навч. посіб. /Л. О. Терещенко, І. І. Матієнко-Зубенко. - К.: КНЕУ, 2008. -592 с.

26 Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність [Текст]: підруч. / Н.М. Ткаченко - 3-тє вид., доповн. і переробл. - К.: Алерта, 2008. - 925 с.

27 Хомяк Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні [Текст]: Навч. Посіб. / За ред. Р.Л.Хомяка, В.І Лемішовського. - 7-ме вид., доп. і перероб. -Львів: «Інтелект-захід», 2008. - 1224с.

28 Чебанова Н.В. Фінансовий облік [Текст]: Підруч. Н.В. Чебанова Т.І.

Єфіменко – «Академія» -2007 - 702 с.

29 Фінансовий облік у державному секторі: міжнародний підхід [Текст]: Навч. посіб. Ч.1. /Ловінська Л.Г., Свірко С.В., Єфіменко Т.І., Канцуров О.О. - К.:Аграрна наука, 2009. – 480 с.

30 Фінанси підприємств: [підручник] / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін. / кер. кол. авт.і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – [7-ме вид., без змін]. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.